

навчальні семінари, які тривають декілька днів. Учасники семінарів працюють у невеликих групах, де обговорюють шляхи і способи розв'язання конфліктів у тих або інших ситуаціях, особливості спілкування з різними категоріями осіб тощо [1].

Крім цього аналіз наукових джерел та досвід зарубіжних країн вказують на важливість систематичного проходження поліцейськими професійних тренінгів з ефективною комунікації. Оскільки тренінг - це одночасно: практичний та ефективний метод опанування новими знаннями, спосіб пізнання себе та інших, неформальне, невимушене конструктивне спілкування; спосіб формування бажаних, більш ефективних умінь і навичок, а також більш успішних моделей мовленнєвої поведінки; форма розширення власного набутого досвіду [2].

Таким чином, комунікація у професійній діяльності працівників поліції відіграє важливу роль, від якої залежить ефективність виконання службових завдань, якість надання поліцейських послуг. Для покращення ефективності професійного спілкування, комунікативної культури поліцейських необхідно більше уваги приділяти їх комунікативній освіті, систематичним проходженням професійних тренінгів та навчальних семінарів з ефективною комунікації.

Список використаних джерел

1. Андросюк В.Г., Волошина О.В., Галустян О.А., Малоголова О.О. Зарубіжний досвід ефективною комунікації поліцейських (Аналітичний огляд). Київ: 2018. 31с.
2. Крашеніннікова Т.В. Комунікативна компетенція працівника Національної поліції: навчальний посібник. Дніпро: Адверта, 2017. 107 с.

Мухіна Галина Вікторівна,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Донецького юридичного інституту МВС України, кандидат педагогічних наук

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВА КОНЦЕПЦІЯ ВІДОМЧОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розширення сфери впровадження студентоцентрованої парадигми є, на сьогодні, одним з ключових напрямів розвитку Європейського простору вищої освіти (ЄПВО). Характеристичні основних ідей зазначеної парадигми приділено значну увагу в документах ЄПВО, зокрема, у документах зустрічей міністрів освіти, новому Порядку денному Європейського Союзу стосовно вищої освіти, Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти тощо.

Вища освіта в Україні дуже повільно просувається в імplementації базових принципів студентоцентрованої парадигми, тільки у 2019 році основні ідеї цієї парадигми було закріплено в нормативних документах, що регламентують основні засади вищої

освіти. Так, Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» було доповнено Закон України «Про вищу освіту». Тепер до переліку основних понять у розділі I «Загальні положення» включено визначення поняття «студентоцентроване навчання», яке розуміють \ визначають як підхід до організації освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу [2].

На думку, А. Павленка, студентоцентризм у ЗВО є складним, багатоплановим явищем і процесом, яке не можна висловити одним реченням. Комплексна характеристика цього феномена має врахувати як мінімум чотири обставини:

– студентоцентризм – це активна реакція освітняського середовища на мінливі потреби ринку праці, на потребу формування компетенцій, що необхідні для розбудови нової економіки, економіки знань;

– студентоцентризм – це модель розвитку освіти, за якої студент з об'єкта перетворюється на суб'єкт освітньої діяльності, тобто на активного учасника науково-освітнього процесу;

– студентоцентризм – це концентрація зусиль на врахуванні індивідуальних якостей, здатностей, на формуванні індивідуальних освітніх траєкторій та, відповідно, індивідуального профілю компетенцій;

– студентоцентризм – це новий рівень відповідальності за створення умов, за яких на виході високі результати навчання та найсучасніші компетентності [4, с. 23].

Сутність студентоцентрованого навчання полягає в істотному підвищенні відповідальності здобувача вищої освіти за планування навчання, взаємодію з викладачами, дослідження і оцінку як особистісних, так і навчальних результатів. Більше за те, на відміну від класичної парадигми організації освітнього процесу з традиційними дидактичними методами навчання, коли переважає контроль з боку педагога і потреба лише засвоєння академічного контенту, тепер, при студентоцентрованому підході, провідними стають відповідальність і активність здобувачів вищої освіти, їх певна незалежність у формуванні структури та обсягу навчальної інформації, вибору форм набуття знань та видів академічного контролю [5, с. 3].

Як на практиці реалізуються зазначені вище основні засади студентоцентрованого навчання у закладах вищої освіти системи МВС України?

Законом України «Про вищу освіту» та іншими нормативними документами, що регламентують освітній процес у закладах вищої освіти,

суттєво розширені можливості студенсько-курсантського самоврядування (здобувачі вищої освіти беруть участь у системі внутрішнього забезпечення якості освіти, процесах акредитації освітніх програм, формуванні культури академічної доброчесності тощо) [1].

Проте, на сьогодні, існують певні проблеми у реалізації права здобувачів вищої освіти на формування індивідуальної навчальної траєкторії, яка спрямована на задоволення їх власних потреб і забезпечують їх затребуваність на ринку праці, високу здатність до працевлаштування тощо.

Аналіз педагогічної практики дає підстави стверджувати, що у курсантів відомчих закладів вищої освіти не має можливості у повному обсязі обрати навчальні дисципліни, вони можуть обрати тільки спеціалізацію, і тому обирають ні окремі дисципліни, а блоки навчальних дисциплін, які відповідають спеціалізації.

Слід зазначити, що на сьогодні, не розроблено певного механізму для реалізації таких складових студентоцентрованого навчання як навчання курсанта за індивідуальним навчальним планом за програмами академічної мобільності та дуальної освіти тощо.

Однак, незважаючи на зазначені проблеми, слід звернути увагу й на позитивні кроки з боку викладачів ЗВО щодо імплементації базових засад студентоцентрованого навчання. Педагоги розуміють, що для впровадження студентоцентрованого навчання потрібно змінювати суть сучасного навчання. Якщо у стандартній парадигмі викладання наголос часто робився на обсязі інформації, то у новій освітній парадигмі навчання – на ефективності освітнього процесу стосовно того, що курсанти знають, і що можуть зробити з новою інформацією. Основою оцінки діяльності викладачів є те, що саме вміють і можуть робити випускники, що буде реально використовуватися у їхній майбутній роботі. Це означає, що здійснюється поетапний психологічний перехід від повчального способу передавання змісту до наголосу на поліпшенні вивчення й оволодіння матеріалом курсантами. Отже, такий перехід визначає зміну не лише навчальних планів, а й суті роботи кожного викладача. Забезпечення якості освіти – першочергове завдання кожного ЗВО. Воно не може бути досягнуто одномоментно, це має бути неперервний процес, який приведе до формування нової культури відносин у ЗВО [3].

Таким чином, ми вважаємо, що робота з широкого запровадження принципів студентоцентрованого освітнього середовища повинна, перш за все, бути спрямована на переосмислення ролі викладача, зміну їх педагогічної позиції на формат викладач-фасилітатор, який організує, спрямовує та мотивує здобувача вищої освіти, як на формування загальних та фахових компетентностей, так і на розуміння їх майбутнього місця на ринку праці тощо.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту». Відомості Верховної Ради України. 2014. № 1556-VII.
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18.12.2019. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-20>.
3. Ставицький А. Роль викладача-лідера у сучасному університеті : навчальний посібник. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 40 с.
4. Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті : зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. за міжнар. участю (Київ, 2-3 берез. 2016 р.) К. : КНЕУ, 2016 434 с., С. 23
5. Студентоцентризований навчальний процес як запорука забезпечення якості вищої медичної освіти: матеріали ЛІІ навч.-метод. конф. ХНМУ (Харків, 29 січня 2020 р.). Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. Харків : ХНМУ, 2020. Вип. 10. 236 с.

Новікова Наталія Анатоліївна,

завідувач відділення психологічного забезпечення відділу кадрового забезпечення Харківського національного університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗРОБЛЕННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ АВТОМАТИЗОВАНОГО РОБОЧОГО МІСЦЯ ПСИХОЛОГА

Сьогодні спостерігається висока активність в області вдосконалення методології, методик і організації роботи з працівниками Національної поліції України, інших підрозділів МВС України в напрямку психологічного забезпечення. Психологічна практика все більше орієнтується на результативність і економічність психологічної роботи, підвищення об'єктивності відповідних обстежень. Так, інтенсивний розвиток інформаційних технологій впливає на стиль і методику роботи психологів, зокрема, сприяючи створенню і використанню психодіагностичного інструментарію, розробці нових методів психологічного дослідження і технологій їх застосування на базі сучасної обчислювальної техніки. Комп'ютерні технології поступово перетворюються з допоміжних в обов'язкові засоби психопрактик. Основним завданням комп'ютерної психодіагностики можна вважати забезпечення практичних психологів якісними психодіагностичними інструментами, які створюються на базі нових інформаційних технологій. Серед різних інноваційних інструментальних засобів на перший план виходить автоматизоване робоче місце психолога (АРМ) [1, с. 44].

Автоматизоване робоче місце психолога – це насамперед психодіагностична система, яка використовує програмне забезпечення для вирішення завдань організації психодіагностичної роботи (для